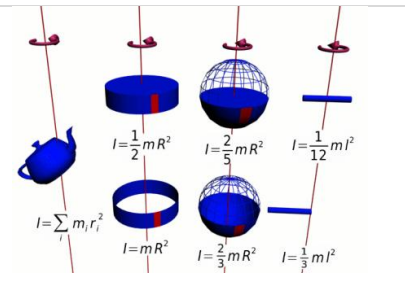

Moment sity (2h)

Zad. 6.3 Środki atomów węgla i tlenu w cząsteczce gazowego tlenku węgla (CO) znajdują się w odległości $1.131 \cdot 10^{-10}$ m od siebie. Wyznacz położenie środka masy cząsteczki CO względem atomu węgla (masa C = 12 u, masa O = 15.99 u ; $1u = 1.6605 \times 10^{-27}$ kg).

Zad. 6.5 Stary Chrysler o masie 2400 kg jedzie po prostym odcinku drogi z prędkością 80km/h, a za nim jedzie Ford o masie 1600kg, którego prędkość wynosi 60 km/h. Z jaką prędkością przemieszcza się przy tym środek masy obydwu samochodów?

Zad.6.6 Ricardo o masie 80 kg i Carmelita, która jest od niego lżejsza podziwiają o zmierzchu jezioro Merced z łódki o masie 30 kg. W chwili, gdy łódka jest nieruchoma na spokojnej wodzie, zamieniają się miejscami, które są odległe od siebie o 3m i są położone symetrycznie względem środka łódki. Ricardo zauważa, że łódka przesuwa się przy tym o 40 cm względem znajdującej się w wodzie gałęzi i na tej podstawie szybko oblicza masę Carmelity, której ta nigdy nie chciała mu zdradzić. Ile wynosi masa Carmelity?

Zad. 6.7 Wyznacz położenie środka ciężkości jednorodnego stożka o wysokości h , promieniu podstawy R i masie m .

Moment bezwładności

Zad. 6.10 Wyznacz moment bezwładności jednorodnego pręta o długości L względem jego środka masy oraz względem osi obrotu zaczepionej na końcu pręta.

Zad. 6.11 Wyznacz moment bezwładności jednorodnej obręczy o promieniu R względem osi symetrii OZ .

Zad. 6.12 Wyznacz moment bezwładności jednorodnej kuli o promieniu R oraz masie M względem osi przechodzącej przez jej środek. Wyznacz momenty bezwładności względem osi OX , OY , OZ .

Zad. 6.13 Znaleźć środek masy jednorodnej kuli o promieniu $R_1=50$ cm, w której wnętrzu znajduje się kuliste wydrążenie o promieniu $R_2=10$ cm, przy czym środek kuli mniejszej oddalony jest o $d=5$ cm od środka kuli większej.

Zad. 6.14 Wyznacz moment bezwładności jednorodnego walca o promieniu podstawy R , wysokości H i masie m względem jego środka symetrii.

Zad. 6.15 Wyznacz moment bezwładności dla rury cienkościennej względem osi symetrii zaczepionych w środku masy. Promień zewnętrzny R_1 , promień wewnętrzny R_2 , wysokość H , masa m .

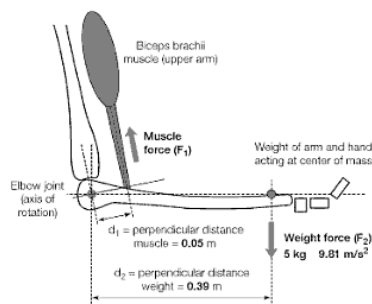
Zad. 6.16 Wyznacz moment bezwładności dla układu dwóch jednorodnych kul o masach m_1 i promieniu R_0 połączonych jednorodną rurką cienkościenną o promieniach R_1 i R_2 masie m_2 i długości H względem osi symetrii OZ .

Zad. 6.17 Wyznacz moment bezwładności jednorodnego stożka o wysokości h , promieniu podstawy R i masie m względem stycznej do podstawy i równoległej do osi symetrii obrotowej stożka OZ . Wyznacz moment bezwładności dla tego stożka względem osi OZ , $*OX$, $*OY$.

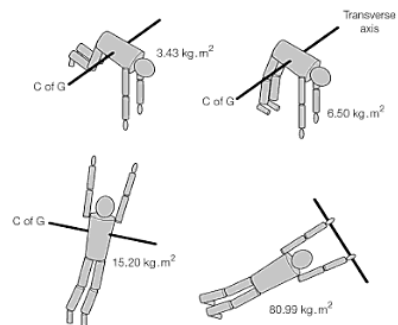
Zad. 6.18 Kwadrat o boku $2a$, leżący w płaszczyźnie $z=0$ ma w swych rogach ułożone na przemian masy m_1 oraz m_2 . Oblicz składowe tensora bezwładności względem osi X , Y , Z oraz sprowadź ten tensor na osie główne (tzw. diagonalizacja macierzy).

Moment siły

Zad. 6.19 Na jednorodnym krążku o masie M i promieniu R nawinięta jest nierozciągliwa linka, której jeden z końców umocowany jest u sufitu. Oblicz przyspieszenie kątowe i liniowe środka ciężkości krążka oraz naciąg linki, jeżeli w pewnej chwili krążek zaczął spadać swobodnie.

Rys. A

Rys. B

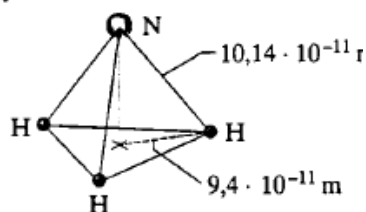
Zad 6.20 (Rys. A) Jaką siłą powinien działać mięsień *bicepsa*, aby utrzymać kąt 90° pomiędzy ramieniem a przedramieniem kulturysty długości R , który trzyma ciężar o masie 50kg .

Zad. 6.21 Walec o masie m i promieniu r wiruje wokół osi O pod wpływem siły F przyłożonej do niego stycznie. Ile wynosi przyspieszenie kątowe walca?

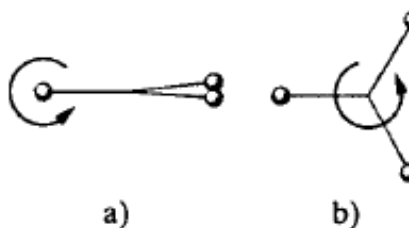
Zad. 6.22 Koło rozpędowe o momencie bezwładności I i promieniu R wiruje z prędkością kątową ω . Współczynnik tarcia koło-kłosek hamulcowy wynosi f . Z jaką siłą należy docisnąć klocek hamulcowy do powierzchni koła aby zatrzymać koło po upływie czasu t ?

Zad. 6.23 Na Rys. B obok zaznaczono momenty bezwładności dla czterech różnych przypadków ewolucji wykonywanych przez akrobatę. Policzyć ilu-krotnie zmieni się prędkość kątowa pomiędzy najwolniejszym ruchem, a najszybszym.

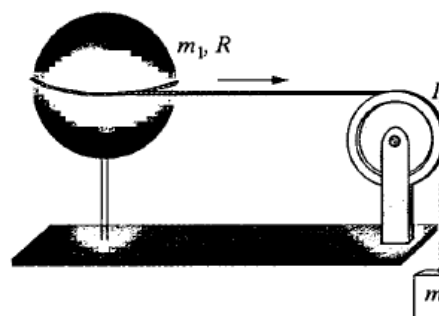
Zad. 6.24 Po wyrzucie boli konfiguracja kul zmienia się szybko z układu pokazanego na Rys.2 a w ustawienie jak na Rys. 1b [widok z góry]. Jak widać kule obracają się początkowo wokół osi 1 przechodzącej przez kulę, za którą się trzyma, a potem wokół osi 2, przechodzącej przez środek masy układu kul. Czy: a) moment pędu b) prędkość kątowa układu są większe, mniejsze czy takie same w przypadku obrotu wokół osi 2, jak w przypadku osi 1 ?

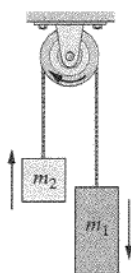
Rys. 1

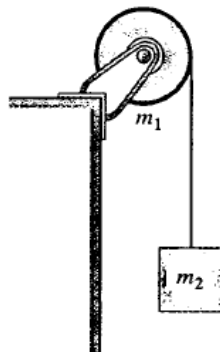
Rys.2

Rys.3

Rys.4

Rys.5

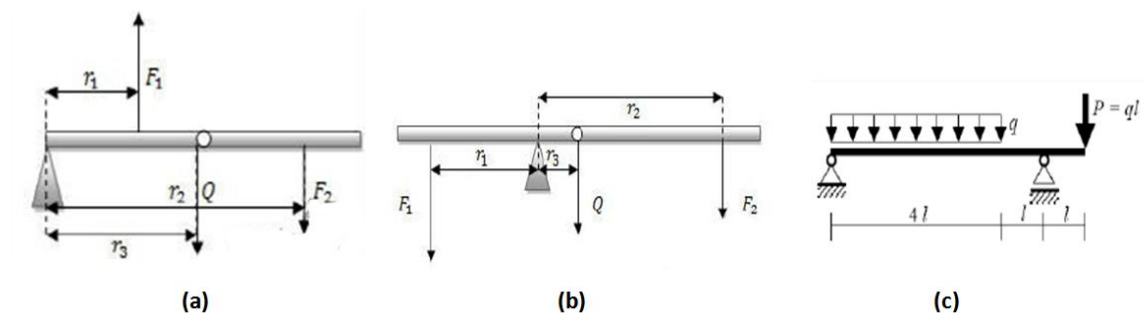
Zad. 6.25 Jednorodna powłoka sferyczna (Rys.3) o masie m_1 i promieniu R obraca się na łożyskach bez tarcia, wokół własnej osi pionowej. Linka o znikomo małej masie jest owinięta wokół powłoki w jej płaszczyźnie równikowej, a następnie przełożona przez krążek o momencie bezwładności I oraz promieniu r i przymocowana do obciążnika o masie m_2 . Krążek może obracać się bez tarcia, a linka nie ślizga się po krążku. Obciążnik przytrzymujemy, a potem puszcamy swobodnie. Jaka będzie prędkość obciążnika po przebyciu drogi h ?

Zad. 6.26 Na Rys.4 przedstawiono układ złożony z dwóch klocków o masach $m_1=500\text{g}$ i $m_2=460\text{g}$ oraz krążka o promieniu 5 cm , mogącego obracać się na łożyskach bez tarcia, wokół własnej osi poziomej. Gdy temu układowi, pozostającemu początkowo w spoczynku, umożliwiono ruch swobodny, cięższy klocek opadł o 75 cm w czasie 5 s (przy czym linka nie ślizga się po krążku). Wyznacz wartość przyspieszenia klocków. Oblicz naprężenie tej części linki na której krańcu znajduje się : b) klocek cięższy, c) klocek lżejszy. Wyznacz d) wartość przyspieszenia kątownego krążka, e) jego moment bezwładności.

Zad. 6.27 Na Rys.5 przedstawiono jednorodny krążek o masie $m_1=2/5\text{ kg}$ i promieniu $R=20\text{ cm}$ osadzony na stałej osi poziomej. Na obrzeże krążka nawinięta jest lina o znikomo małej masie, a na jej końcu jest zawieszony klocek o masie $m_2=1.2\text{ kg}$. Wyznacz przyspieszenie opadającego klocka, przyspieszenie kątowne krążka oraz naprężenie liny. Przyjmij, że lina nie ślizga się po obrzeżu krążka, a ośka na której osadzony jest krążek obraca się bez tarcia.

Zad. 6. 28 Jednorodna belka o długości L i masie M . spoczywa na dwu podporach. Punkty podparcia belki znajdują się: jeden na końcu belki, a drugi w odległości d od drugiego końca. Wyznaczyć wartości sił działających na podpory.

Zad. 6.29 Wyznaczyć reakcje podporowe dla poniższych układów.

Linear Motion		Rotational Motion	
Position	x	θ	Angular position
Velocity	v	ω	Angular velocity
Acceleration	a	α	Angular acceleration
Motion equations	$x = \bar{v}t$	$\theta = \bar{\omega}t$	Motion equations
	$v = v_0 + at$	$\omega = \omega_0 + \alpha t$	
	$x = v_0t + \frac{1}{2}at^2$	$\theta = \omega_0t + \frac{1}{2}\alpha t^2$	
	$v^2 = v_0^2 + 2ax$	$\omega^2 = \omega_0^2 + 2\alpha\theta$	
Mass (linear inertia)	m	I	Moment of inertia
Newton's second law	$F = ma$	$\tau = I\alpha$	Newton's second law
Momentum	$p = mv$	$L = I\omega$	Angular momentum
Work	Fd	$\tau\theta$	Work
Kinetic energy	$\frac{1}{2}mv^2$	$\frac{1}{2}I\omega^2$	Kinetic energy
Power	Fv	$\tau\omega$	Power